

Xəlqi ruh yaşadılır!..

XV əsrin son illəri...

Səfəvilər döyüş-döyüş tarix yazır...

Dünya Səfəviləri tanımaqdadı...

Dünya Səfəvilərlə hesablaşmaqdadı...

Şah İsmayıl Xətəinin qılıncı sıyrılanda səngər tanımayan qızılbaşlar düşmənlərini, düşmən bildiklərini, düşmənçiliyə meyillənənləri qılınca yalmandırır, qızılbaşların qılıncı boynun vurur, qollar üzür, gözlər tökülür...

1499-cu il...

Döyüş başa çatıb. Dağların, sərt qayaların, mərd qayaların sinəsinin qanını silə-silə axan çayın qızartısı azalmaqdadı. Kimi göy otluğa dirsəklənib dincini alır, kimi kəhərini tumarlayır, kimi qılıncını oxarlayır, kimi yaralı qızılbaşın yaralarını sarıyır...

Şah İsmayıl Xətai dikdirde qaya misallı daşa mətərislə-nib. Atasını - Şeyx Heydəri xatırlayır. Bu xatırlama da kövrəklik də var, şükranlıq da. Qəlbində çözülməsi mümkün olmayan bir gizilti gəzişir. Ba-

(esse)

xışları göy üzünün göylüyünü qanadlarıyla sığallayan qartalın uçuşundan üzülmür...

Qızılbaşlara baxır. Ürəyindən lələk qələmlə torpaq üçün qılınc çalanların hünərini şeirləşdirmək keçir...

Ustaclı Məhəmməd Şah İsmayıl nəsə demək istəyir. Şahın üzülə-üzülə düzülən, düzülə-düzülə üzülən xəyallarının nizamını pozmağa qıymır. - Heydər oğlu İsmayıl, Şah İsmayıl Xətai olunca qılıncı qın tanımayan bu ünlü bəy xatırlayır ki, indi xəyallarıyla baş-baş qalan Şahın qılıncı bir-iki saat əvvəl düşmən sərkərdəsinin başını bədəninədən üzmüşdü; Səfəvilərin sancağı yeri göyə dikəlmişdi. Bu zəfərin ovqatını yaşadığını düşünür...

Şah İsmayılın baxışları bayaqdan bəri göy üzündə qanad çalan qartaldan üzülür, Loğmanın getdiyi səmtə baxır. Ürəyinə nəsə damır. Tələsik yerişlə ora gedir...

Şah İsmayılın əli yaralı qızılbaşın çiyinə enir. Səssiz təbəssümünün sözü aydınlığıyla sezilir: "Mərhəba, qazi qardaşım!". Belə səssiz təbəssümü hamısı arzulayardı. Yaralı qızılbaşın da səssiz təbəssümünün səsi aydınlığıyla anlaşılır: "Canım məmləkətimizin sadağası olsun, şahım!". Minlərlə qızılbaşın and misallı harayı yeri-göyü silkeləyir: "Canım məmləkətimizin sadağası olsun, şahım!"...

2017-ci ilin apreli...

Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində 2016-cı ilin aprel döyüşlərinin ildönümünə həsr olunmuş təntənəli tədbirdi. Müdafiə naziri general-pol-

kovnik Zakir Həsənov döyüşlərdə fərqlənmiş bir qrup hərbi qulluqçunu, döyüşlərdə yaralanıb tərxis olunanları "Şücaətə görə" medalıyla təltif edir.

Baş leytenant Azər Məmmədov tədbirə əl arabasıyla gəlib. "Xahiş edirəm, əl arabasını salondan çıxardın" - deyir. "Oturmağa dözümlüm çatır...". Çoxu bilmir ki, Azər bu arabadan son nəfəsincən istifadə edəcək; döyüşlərdə ağır yaralar alıb...

Bir azdan "Şücaətə görə" medalı təqdim ediləndə ayağa qalxa bilməyəcək. Onda salona üzücü sükut çökür. Və Müdafiə naziri ... özü salona enir. Aprel döyüşlərində şücaət göstərmiş zabitin yanına... Duyğusal məqamdı. Aprel döyüşlərində iştirak edənlərin, aprel döyüşlərinin ovqatını qü-

rurla yaşadanların davamlı alqışları. Bu davamlı alqışlar ürəklərin dediklərinin səmimi tərcümanıdı: "Bu xalqa məğlubiyyət yoxdu!"...

Müdafiə naziri aprel döyüşlərində yaralanmış zabitə təşəkkür edir. 515 il əvvəl Şah İsmayıl Xətəinin yaralı qızılbaş dediklərini xatırlayıram: "Mərhəba, qazi qardaşım!". Təltif olunan baş leytenant təltif görə minnətdarlığını bildirir. Yaralı qızılbaşın Şah İsmayıl Xətəiyə dediklərini xatırlayıram: "Canım məmləkətimizin sadağası olsun!..."

Yüz illər keçsə də, ruh həmin ruhdu. Var səsimlə haraylamaq istəyirəm: xəlqi ruh yaşadılır! Xəlqi ruha zaval yoxdu!..

Rəşid HÜSEYNOV,
əməkdar jurnalist